

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 22

21 березня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 22 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
Аналітичний ракурс	
Горова С.	
Вибори в Києві: прогнози експертів і політиків.....	5
Потіха А.	
Суспільно-політична ситуація у Львівській та Івано-Франківській областях	9
Калініна-Симончук Ю.	
Ініціатива громадських організацій щодо референдуму зі зміни політичної системи: факти і коментарі	23
Законодавча влада	28
Виконавча влада	35
Політика	44
Економіка	48
Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	51

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Прес-конференція Прем'єр-міністра України М. Азарова 19 березня 2013 р.

Прес-конференція, яку Прем'єр-міністр України дав незабаром після третьої річниці свого перебування на цій посаді, була порівняно короткою – лише півтори години. На захід акредитувалося 250 журналістів українських і зарубіжних ЗМІ.

Прем'єр почав спілкування з пресою зі вступного слова, яке тривало близько 20 хвилин. М. Азаров детально розповів про досягнення Кабінету Міністрів і про заплановані заходи зі стимулювання економіки.

Потім Прем'єр відповів на 13 запитань, два з яких було надіслано користувачами соціальної мережі «Фейсбук». Більшість запитань, які прозвучали, поставили журналісти регіональних ЗМІ, від представників зарубіжних видань запитань не було.

Найбільш важливою новиною прес-конференції стала заява Прем'єра про переговори Києва з країнами-членами Митного союзу – Росією, Білоруссю і Казахстаном – про статус спостерігача в цьому об'єднанні. (Це означає, роблять висновок оглядачі ЗМІ, що Україна остаточно відмовилася від формату співпраці за формулою «три плюс один», що не влаштовує Росію і який Київ пропонував раніше. Таким чином, Україна обирає позицію стороннього спостерігача в євразійському об'єднанні, яка не заважатиме їй розвивати взаємодію з Євросоюзом).

М. Азаров заявив, що Київ сподівається отримати право дорадчого голосу в прийнятті рішень Митного союзу. «Це нам дає можливість на будь-якому етапі, якщо рішення (прийняте МС) зачіпає наші інтереси, коригувати це рішення», – пояснив український Прем'єр. За його словами, Київ не претендуватиме на пільги й преференції, пов'язані

з членством у МС, але розраховує, що Митний союз не застосуватиме «дискримінаційних заходів», обмежуючи торговий оборот України з країнами-членами об'єднання. М. Азаров стверджує, що українська сторона вже домовилася з МС, що таких заходів не буде.

Прем'єр-міністр повідомив і про плани провести нову індустріалізацію країни – до 2015 р. Кабмін розраховує залучити під держгарантії інвестиції в промисловість у розмірі майже 400 млрд грн (близько 50 млрд дол.).

За словами М. Азарова, за 20 років незалежності Україна багато втратила в машинобудуванні та обробній промисловості, у країні, по суті, відбулася деіндустріалізація. Частка обробної промисловості в структурі української економіки скоротилася з 30 до 12,8 %, приблизно на стільки ж – майже втричі – зменшилася частка машинобудування. «Ми втратили заводи, втратили промислові потужності, вчасно не модернізувалися», – визнав Прем'єр.

М. Азаров заявив, що ставить перед урядом завдання «створення нової промисловості, нового економічного укладу». Крім того, глава уряду зазначив, що Україна в найближчі роки направить 6,25 млрд дол. на підтримку перспективних галузей економіки. Одним з таких інвестиційних проєктів може стати завод з виготовлення труб підвищеної стійкості в Нікополі Дніпропетровської області. «Ви знаєте, ми розробили велику програму збільшення власного видобутку газу, і нам для цього потрібна велика кількість труб», – сказав Прем'єр. За його словами, програма розвитку промисловості передбачає також створення швидкісних потягів української розробки. На сьогодні на Крюківському вагонобудівному заводі завершуються випробування таких поїздів, які буде пристосовано до українських кліматичних умов (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 19.03*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

С. Горова, наук. співроб. ФПУ НБУВ,
канд. наук по соц. комунікаціям

Вибори в Києві: прогнози експертів і політиків

Тема майбутніх виборів мера Києва є на сьогодні однією з досить обговорюваних в українських ЗМІ. Планувалося, що 20 березня парламентарі призначать дату виборів мера Києва й Київської міськради. Проте рішення щодо виборів у Києві цього дня прийняте не було. Спікер закрив пленарне засідання Верховної Ради, проте нарада з керівниками фракцій тривала.

За словами Голови Верховної Ради В. Рибака, 21 березня ВР продовжить роботу.

Каменем спотикання на пленарному засіданні ВР стало питання про призначення дострокових виборів у Василькові (Київська область). Як відомо, парламентська більшість не підтримує відповідного законопроекту, посилаючись на рішення суду.

У свою чергу опозиція відмовилася брати участь у голосуванні: народний депутат фракції «Батьківщина» О. Турчинов повідомив, що опозиція не голосуватиме за постанови про призначення позачергових місцевих виборів, поки парламент не повернеться до питання про призначення виборів міського голови Василькова.

Також не голосує і фракція КПУ, вимагаючи скасування Пенсійної реформи. Отже, у ВР склалася ситуація, за якої прийняття питань, що виносяться на голосування, неможливе через нестачу голосів.

Слід нагадати, що опозиція наполягає на даті виборів мера столиці та Київради – 2 червня. В іншому випадку опозиціонери пригрозили заблокувати роботу Київради.

Як повідомляють ЗМІ, голова фракції Верховної Ради ВО «Батьківщина» А. Яценюк звинуватив Партію регіонів у зволіканні призначення дати проведення виборів мера Києва.

«Щойно в ПР заявляють, що вони хочуть чесних виборів, то від них треба тікати як чорт від ладану, тому що це точно означає, що вони хочуть фальсифікувати вибори», – наголосив політик. На думку А. Яценюка, ПР зацікавлена в перенесенні дати проведення виборів на кінець липня.

«Батьківщина» має намір підтримати кандидатуру В. Кличка на посаду мера Києва в разі прийняття ним рішення балотуватися. При цьому згодом сам В. Кличко повідомив, що ніяких переговорів з єдиної кандидатури в мери Києва не було, а його «одружили», не спитавши (http://zaxid.net/home/showSingleNews.do?yatsenyuk_zvinuvativ_regionaliv_u_zatyaguvanni_vivoriv_mera_kiyeva&objectId=1280618, 19.03.2013).

У свою чергу народний депутат П. Порошенко готовий підтримати кандидатуру В. Кличка в мери Києва в разі його висунення єдиним опозиційним кандидатом. При цьому політик не виключає, що таким кандидатом стане він сам. «На сьогодні об'єднана опозиція перебуває в активних переговорах щодо висунення єдиного кандидата. Якщо об'єднана опозиція висуне єдиного кандидата П. Порошенка, то П. Порошенко піде на ці вибори й переможе. Друга позиція: треба організувати, щоб ці вибори відбулися», – зазначив народний депутат (<http://ukrainian.voanews.com/content/poroshenko-inter/1623668.html>, 20.03.2013).

На брифінгу у Верховній Раді лідер ВО «Свобода» О. Тягнибок також зазначив, що парламентські фракції «Свобода» й «Батьківщина» не домовилися з УДАРом про вибори в Києві. За його словами, переговорний процес триває.

Щодо рейтингів кандидатів на пост мера Києва, то, за результатами лютневого соціопитування Центру ім. О. Разумкова, у разі висунення В. Кличка єдиним кандидатом від партії УДАР, «Батьківщини» і «Свободи» на виборах мера Києва за нього проголосувала б найбільша кількість киян: 39,8 % усіх респондентів, або 49,0 % тих, хто має наміри взяти участь у виборах.

За О. Попова готові проголосувати 20,9 % усіх опитаних, або 25,9 % тих, хто має наміри взяти участь у виборах.

Інших кандидатів підтримали б менше респондентів: О. Омельченка – 2,5 %, або 3,1 % тих, хто має намір взяти

участь у виборах; В. Пилипишина – 0,6 %, або 0,5 % відповідно; В. Горбала – 0,2 % усіх, так і тих, хто має наміри взяти участь у виборах. За іншого кандидата проголосували б 4,3 % усіх, або 4,8 % тих, хто має наміри взяти участь у виборах. Решта респондентів не визначилися з відповіддю, проголосували б проти всіх або не брали б участі в голосуванні.

Упевнені, що візьмуть участь у виборах київського міського голови, якщо б ці вибори проходили найближчим часом, трохи менше половини киян (43,4 %). Близько чверті опитаних (28,4 %) відповіли, що найімовірніше взяли б участь у виборах. Упевнені, що не брали б участь у виборах, 6,7 % респондентів, а скоріше за все не брали б участі 9,1 % опитаних. Ще 12,0 % опитаних киян вагалися з відповіддю, а 0,4 % не відповіли на питання (<http://dt.ua/POLITICS/socopituvannya-rokazalo-vidsutnist-u-klichka-konkurentiv-na-viborah-mera-kiyeva.html>, 18.03.2013).

Ситуацію з майбутніми виборами в Києві активно коментують й експерти. Так, на прес-конференції в інформаційному агентстві Українські новини політтехнолог, заступник директора Агентства моделювання ситуацій О. Голобуцький звертав увагу журналістів на те, що, на його думку, інтриги щодо кандидата на посаду мера від влади не буде. Ставку зроблено на О. Попова. «Усе ж таки він розкручений політик, тривалий час уже займається Києвом і демонструє певні успіхи», – наголосив експерт.

За його словами, основна інтрига майбутніх виборів – опозиція. «У нас опозиція дуже дивна... Маючи більшість підтримки киян, вона не має ні стратегії щодо того, як далі діяти, ні єдиного кандидата», – зазначає О. Голобуцький. Він підкреслив, що сьогодні ведеться гра: нібито вмовляння зі сторони «Батьківщини» і «Свободи» В. Кличка висунути свою кандидатуру. Хоча їм уже відома інформація, що команда В. Кличка прийняла рішення не брати участі в цих виборах. Перемогла концепція, яка вказує на те, що участь у виборах мера Києва завадить В. Кличку успішно балотуватися на президентську посаду й отримати перемогу. «Швидше, оточення боїться розпорошення іміджу В. Кличка. За півтора роки, які

він буде керівником міста, він втратить підтримку, бо повноважень у мера достатньо мало, як і можливостей впливу на ситуацію. Проте, я вважаю, що для В. Кличка стати мером це був би дуже великий позитив. Якщо він стане лідером кийвської громади, то отримає вплив практично 10 % українського електорату. Крім того, столиця – це величезний плюс для президентської кампанії», – наголосив експерт.

У свою чергу політолог Спілки молодих політологів М. Спірідонов в ефірі «Ера-FM» висловив точку зору, що вибори мера Києва не відбудуться 2 червня, як було заплановано раніше. «... Так швидко домовитися не вдасться. Більш реально сьогодні говорити про серпень або вересень», – зазначив експерт. За його словами, велика проблема полягає в самій опозиції, яка ніяк не може визначитися з єдиним кандидатом. «В. Кличко то одне говорить, то друге, то третє. А взагалі, за моїми даними, три місяці тому було консолідоване рішення його штабу, що він не висувається. Але в них думки змінюються дуже часто, тому нічого точно сказати не можна. Сьогодні, судячи з усього, Віталій Володимирович не висувається», – зазначив М. Спірідонов. За його словами, сьогодні влада намагатиметься трохи відтягнути вибори, бо має не так багато шансів на перемогу, а опозиція – бо не має єдиного кандидата.

Слід зазначити, що директору соціологічної служби «Український барометр» В. Небоженку нинішні вибори в місцеві органи влади нагадують 2002 р., коли, як він підкреслює, «Адміністрація Президента кожен вечір малювала “шахматку”, де з’являлись ті чи інші прізвища, яких мали підтримувати всі. Зараз ПР й Адміністрація Президента думають, що вони контролюють ситуацію і можуть малювати такі “шахматки”. Це дійсно безпощадні, драматичні й дуже нечесні вибори. Кандидати перебувають під дуже потужним пресингом. І найголовніше, місцеві вибори у нас не присутні в загальнонаціональних ЗМІ», – підкреслює В. Небоженко.

Останнє зауваження директора соціологічної служби є характерним, оскільки вказує на практично повну приватизацію загальнонаціональних ЗМІ і відображення цими «демократичними» виданнями виключно інтересів своїх власників.

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Суспільно-політична ситуація у Львівській та Івано-Франківській областях

Чергова негода принесла відчутні проблеми жителям Західних областей. Унаслідок несприятливих погодних умов (снігопади, хуртовини, посилення швидкості вітру), впродовж 15 березня та в ніч на 16 березня через спрацювання систем захисту ліній електропередач у семи областях було знеструмлено 319 населених пунктів. Засипані дороги, зупинено рух на багатьох маршрутах. Все це погіршило ситуацію в регіоні. Проте органи влади зразу ж розпочали ліквідацію наслідків негоди.

Проїзд був відсутній до 307 населених пунктів (н. п.) та ускладнено проїзд до 472, а саме: Волинська область – проїзд ускладнено до 10 н. п., Івано-Франківська область – проїзд ускладнено до 61 н. п., Львівська область – відсутній проїзд до 210 н. п. та ускладнено до 97 н. п., Рівненська область – відсутній проїзд до 97 н. п. та ускладнено проїзд до 85 н. п. та Тернопільська область – проїзд ускладнено до 219 н. п. На місцях координацію дій здійснювали оперативні групи головних управлінь в областях, у Державній службі з надзвичайних ситуацій – робоча група Міжвідомчого оперативного штабу. Загальну координацію дій здійснює голова ДСНС М. Болотських. За інформацією Державної служби автомобільних доріг України, проїзд на автодорогах державного та регіонального значення забезпечено.

Постачання електроенергії теж поступово відновлене. Як зазначив голова Львівської ОДА В. Шемчук, лише у Львівській області для розчистки доріг області від снігових заметів залучено 2559 осіб та 847 одиниць техніки. Для відновлення електропостачання було задіяно 30 бригад та 36 одиниць техніки. Вирішуються проблеми із забезпечення населення необхідними продуктами. Адже під час стихії було перервано постачання товарів першої необхідності. Як інформують ЗМІ, через несприятливу погоду на Львівщині були проблеми з постачанням продуктів до деяких населених

пунктів. Виник дефіцит хліба в деяких селах та містечках області. У зв'язку із сильним снігопадом постачальники вочевидь не змогли вчасно доставити хліб до усіх магазинів. Зокрема, практично неможливо було купити хліб у близьких до обласного центру селищах – Дублянах та Малехові.

Подібні проблеми соціального характеру можуть перерости в суспільно-політичні. Влада це розуміє, отже, зробила все можливе, щоб не допустити поглиблення проблем.

Тим часом, як зазначають експерти, поки влада бореться зі стихією, опозиція мітингує. Попри стихійне лихо, опозиція не скасувала анонсований на 16 березня мітинг у Львові.

Львівська обласна організація Партії регіонів рішуче засуджує таку безвідповідальність лідерів опозиції, які думають виключно про свій політичний піар, а не про проблеми жителів Львова та області, інформує прес-служба Львівської обласної організації ПР.

За словами «регіоналів», відтак сили комунальних служб Львова та снігоприбиральна техніка були скеровані на розчищення площі в центрі міста, де мав відбуватися мітинг опозиційних сил. Натомість мікрорайони міста залишалися в снігових заметах, дороги Львова та області не були розчищені від снігу, а комунальний транспорт не вийшов на лінії. Очевидно, на думку представників ПР, пріоритети у прибиранні снігу на території Львова були розставлені керівництвом Львівської міської ради, більшість у якій, як відомо, становлять представники ВО «Свобода». Таким чином, вважають львівські «регіонали», опозиційні лідери засвідчують, що вони здатні об'єднуватися виключно довкола власного політичного піару, а не навколо боротьби з проблемою, яка паралізувала життєдіяльність кількох областей.

Як відомо, акція «Вставай, Україно!» розпочалась у Вінниці, продовжилась в Ужгороді, а 16 березня відбулась у Львові. Перед львів'янами виступили лідери опозиції. Зокрема, О. Тягнибок заявив: «Зараз ми готуємо ґрунт для того, щоб повалити трирічний режим правління Януковича. Щоб повалити цю несправедливу систему управління державою. Ми готуємо його для того, щоб не дати Януковичу на наступних виборах знову прийти до влади, і щоб в Україні запанувала правда».

У свою чергу А. Яценюк закликав громадян до мобілізації для боротьби за свої права. «Коли ми були у Вінниці, я зрозумів, що ми не будемо використовувати поняття політичні опоненти, тому що опоненти є і в Європі, і в США, а у нас – зло і ми його будемо називати злом. Я закликаю вас усіх приєднуватися до акції протесту. І ми запрошуємо вас всіх на 18 травня до Києва на фінальну акцію «Вставай, Україно!» – зазначив А. Яценюк.

За різними підрахунками, в акції взяли участь від 3 до 10 тис. осіб. За даними ГУМВС України у Львівській області, в акції взяли участь 2,5 тис.

Після мітингу відбувся брифінг, на якому А. Яценюк заявив, що опозиція на вулиці буде боротися за дострокові вибори Президента України.

За його словами, є парламентський шлях боротьби. «Зараз Президент Янукович не контролює Верховну Раду. Якщо люди повстануть за свої політичні й економічні права, то розподіл сил в українському парламенті також зміниться. У тому числі за рахунок тих мажоритарних депутатів, які зараз перебувають у невизначеному стані, але які розуміють, що треба бути тільки на боці людей. А на боці людей – це на боці опозиції. Втрата Януковичем остаточної більшості у Верховній Раді України означає перший крок до його відставки», – зазначив А. Яценюк.

Він переконаний, що в Україні вирує політична й економічна криза. «Основне – не сидіти в хаті, не думати, що просто так минеться, і не думати про те, що давайте ще два роки почекаємо, а там, можливо, пройдуть вибори. Це сценарій Президента Януковича. Він хоче купити голоси виборців на наступних президентських виборах, хоче налякати і сфальшувати наступні президентські вибори», – наголосив політик.

Тому, на його думку, «на вулиці наше завдання боротися за дострокові вибори Президента України».

Лідер ВО «Свобода» О. Тягнибок додав, що три опозиційні сили, як і обіцяли перед виборами, зареєстрували у ВР законопроект про імпічмент Президента. «А необхідна кількість депутатів за нього проголосує тільки тоді, коли парламент

дійсно буде парламентом, а не акціонерним товариством партії регіонів», – заявив О. Тягнибок.

Він сподівається, що коли в порядку денному буде стояти питання про імпічмент Президента і парламент буде оточений мільйоном обурених діями В. Януковича українців, то такий законопроект буде набагато швидше ухвалений. «Тому ми їдемо зараз від області до області, від району до району для того, щоб підняти людей», – сказав він.

Проте такого оптимізму лідерів опозиції не поділяють експерти. Та й низька активність учасників акцій є свідченням того, що громадяни не готові підтримувати подібні наміри опозиції.

Політологи називають невдалою стратегію акції опозиції «Вставай, Україно!». Як інформують ЗМІ, на прес-конференції у Києві голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко заявив, що опозиція зробила помилку, оголосивши про акцію за два місяці до її початку. «У чому тут проблема: я би сказав так, когнітивний дисонанс – оголосили повстання, а проводять зустрічі з виборцями, проводять серію мітингів», – пояснив В. Фесенко.

На думку експерта, ця різниця дедалі більше буде помітною, що призведе до розчарування виборців. Він назвав невдалим вибір часу для проведення акції. За його словами, в Україні історично склалося так, що навесні «людей більше тягне на городи, до кохання, ніж на політичні повстання».

За словами В. Фесенка, було б добре, якби опозиції вдалося зібрати хоча б декілька тисяч прихильників. Хоча необхідність переходу від парламентської форми протесту до вуличної він назвав правильною.

Подібну думку висловив директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов, який вважає, що парламентські методи боротьби вичерпали себе, тому що сам парламент перестав існувати і як законодавчий орган, і як майданчик для політичної діяльності.

Разом з тим він зауважив, що опозиція не артикулювала чітку мотивацію, чому люди повинні виходити на вулиці. На його переконання, люди просто захищати опозицію на вулицю не підуть. «Немає мотивації – немає навігації», – підкреслив експерт.

В. Карасьов висловив сумнів, що мітинги опозиції принесуть якийсь позитивний для неї результат і тим більше «залякають владу».

Політолог С. Таран вважає, що ця акція може зазнати краху. Зокрема, експерт розповів, з чого починається революція в країні. «Революції починаються зі створення мереж і організації структур», – зазначив С. Таран.

За його словами, існує велика небезпека того, що «Вставай, Україно!» перетвориться на разову акцію. «Революції стають успішними, якщо в політичних партій, які їх організують, розвинені мережі на місцях, осередки», – підкреслив політолог.

Більшість експертів вважають, що для масових акцій протесту підстав немає. Влада якось намагається вирішувати проблеми. Зокрема, виконавчий комітет Львівської міськради 15 березня затвердив програму поповнення статутних капіталів комунальних підприємств.

Метою програми є підтримка функціонування міських комунальних підприємств для забезпечення їх ефективного та безперебійного функціонування, покращання фінансово-господарського стану, належної реалізації статутних завдань, а також виконання гарантійних зобов'язань ЛМР через здійснення внесків до статутних капіталів підпорядкованих комунальних підприємств. Фінансове забезпечення виконання програми здійснюватиметься за рахунок коштів бюджету розвитку міського бюджету Львова.

Обсяги фінансування програми у 2013 р. виглядають так: внески органів місцевого самоврядування в статутний капітал ЛМКП «Львівводоканал» – 75 млн 38 тис. 200 грн, внески органів місцевого самоврядування в статутний капітал ЛКП «Львівелектротранс» – 14 млн 542 тис. 430 грн, внески органів місцевого самоврядування в статутний капітал ЛКП «Львівавтодор» – 42 млн 164 тис. 330 грн, внески органів місцевого самоврядування в статутний капітал ЛМКП «Львівтеплоенерго» (модернізація інфраструктури теплопостачання у Львові) – 1 млн грн, внески органів місцевого самоврядування в статутний капітал ЛКП «Львівавтодор» (продовження трамвайного маршруту № 4 до Сихова) – 600 тис. грн.

Значна увага приділяється аграрному сектору, який забезпечує регіон продуктами харчування. Як інформують ЗМІ, комісія з питань розвитку села та АПК Львівської облради пропонує виділити 600 тис. грн з обласного бюджету у 2013 р. на створення й підтримку сільськогосподарських кооперативів. Додатково депутати пропонують залучати кошти від держави.

Депутати заслухали інформацію департаменту агропромислового розвитку про виконання програм у галузі АПК у 2012 р. Голова комісії з питань розвитку села та АПК П. Пешко зазначив, що близько 30 % від фінансових призначень на програми галузі АПК «перейшли» в кредиторську заборгованість. Комісія вкотре звернулася до ЛОДА з вимогою розрахуватися із сільгоспвиробниками ще в I кварталі 2013 р.

Розглядаючи проекти програм у галузі АПК на 2013 р., депутати намагалися переконати представників адміністрації, що фінансування галузі повинно відбуватися, починаючи з I кварталу, коли розпочинаються весняно-польові роботи. Комісії з питань розвитку села та АПК вже тричі розглядала проект комплексної програми підтримки та розвитку АПК у Львівській області у 2013 р. і кожного разу повертала його на доопрацювання. Депутати вимагають закріпити розподіл коштів між програмами АПК та чітко прописати механізми використання коштів.

Комісія обласної ради наполягає збільшити фінансові призначення на виконання Програми підтримки підприємств агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів та на Програму підтримки підприємництва в галузі тваринництва, зокрема в частині дотацій фізичним особам за утримання чотирьох і більше корів.

Важливим стало питання створення та підтримки сільськогосподарських кооперативів. Голова комісії П. Пешко озвучив консолідовану позицію комісії з цього питання: «Комісія підтримує ідею створення кооперативів на селі, у тому числі і молокопереробних. Комісія за те, щоб селяни самі збирали, переробляли і реалізовували молоко, сметану, масло. Таким чином із часом може створитися альтернатива молокопереробним заводам, які на сьогодні є монополістами і диктують селянам не вигідні закупівельні ціни».

П. Пешко також зазначив, що комісія готова виділити на підтримку кооперативного руху 600 тис. грн з обласного бюджету, і рекомендував департаменту агропромислового розвитку ЛОДА залучати до реалізації цієї програми кошти державного бюджету.

Влада намагається покращити ситуацію і у сфері охорони здоров'я. З міського бюджету у 2013 р. планують закупити для львівських лікарень 12 апаратів для наркозу загальною вартістю 1,5 млн грн. Про це повідомив начальник управління охорони здоров'я ЛМР В. Зуб. «Ми чекаємо прийняття бюджету розвитку і сподіваємося, що там буде передбачена закупівля наркозних апаратів», – сказав В. Зуб.

За його словами, ці апарати нічим не заміниш, і це пов'язано навіть не зі здоров'ям конкретних людей, а з їх життям. «Тому, я припускаю, що в бюджеті розвитку, можливо, на щось інше не вистачить грошей, але за придбання наркозних апаратів ми стоїмо горою», – підкреслив посадовець.

Загалом для міста планують закупити 12 апаратів. «П'ять для лікарні швидкої допомоги, п'ять для 8-ї клінічної лікарні, по одному для пологових будинків, і решта – для міської дитячої лікарні», – зазначив начальник управління охорони здоров'я.

За його словами, орієнтовно вартість апаратів становитиме 1,5 млн грн. В. Зуб також додав, що в період 2007–2010 рр. понад 35 таких апаратів було поставлено в м. Львів за кошти міського та державного бюджетів. Останні три роки їх не отримували.

За інформацією ЗМІ, за останні шість-сім років дитяча смертність у Львові зменшилася вдвічі: якщо раніше в місті за рік помирало близько 100 дітей віком до року, то цього року – 60. «Ми маємо одну з найнижчих смертностей дітей до одного року по всій Україні», – зазначив В. Зуб.

Він вважає, що один із чинників, який дав можливість зменшити дитячу смертність – відкриття в 2007 р. у Комунальній міській дитячій клінічній лікарні корпусу патології для новонароджених із сучасним обладнанням. «У відділенні реанімації для новонароджених цієї лікарні в рік лікуються близько 300 дітей», – повідомив завідувач відділу інтенсивної терапії В. Чайко. Він зазначив, що це відділення створено, щоби виходжувати

дітей, які народжуються з патологією, після складних пологів. Раніше більшість таких дітей помирали.

«10–15 років тому в лікарні було один-два апарата для штучної вентиляції легень. Тоді ми не могли допомогти всім дітям, які цього потребували. Сьогодні, завдяки міській владі, нам купили 10 таких апаратів (кожен з яких коштує від 30 до 50 тис. дол.). Тобто на сьогодні ми забезпечені обладнанням і наші діти не страждають від його відсутності», – сказав головний лікар міської дитячої лікарні Д. Квіт.

Велике значення для здоров'я людей має спорт і фізична культура. Тому влада Львівщини визначилася, де буде встановлено цього року сучасні відкриті спортивні майданчики з тренажерним обладнанням. Про це інформує прес-служба Львівської ОДА. Пріоритетом 2013 р. визначено встановлення таких майданчиків у сільській місцевості.

Очікується, що встановлення сучасних багатофункціональних спортивних майданчиків активізує розвиток сільського масового фізкультурно-спортивного руху й сприятиме активному залученню дітей, молоді та осіб різного віку до активних занять руховою активністю і ведення здорового способу життя, сприятиме введенню посад інструкторів фізичної культури при сільських радах.

На виконання цієї програми управління з питань фізичної культури та спорту на 2013 р. виділено 1 млн грн. Загалом у Львівській області облаштовано 90 сучасних спортивних майданчиків (59 зі штучним покриттям і 31 майданчик з тренажерним обладнанням). Двадцять один такий майданчик функціонує у сільській місцевості області.

За словами керівників області, проблем ще вистачає, але влада намагається їх вирішувати. На думку посадовців, причин для масових акцій протесту немає.

Подібна ситуація і в Івано-Франківській області. Опоненти влади завжди можуть знайти причини для невдоволення і вивести на вулиці людей. Проте розраховувати на велику кількість учасників акцій протесту не доводиться. Зокрема, як інформують ЗМІ, нещодавно перед приміщенням обласної держадміністрації в Івано-Франківську відбулася акція «Врятуймо Карпати від міні-ГЕС!». Заявку на її проведення пода-

ла обласна громадська організація «Патріот України», приєдналися також активісти організацій «Голос», «Мама-86-Яремче». Нагадаємо, цього місяця було скасовано рішення Івано-Франківської обласної держадміністрації про тимчасове зупинення будівництва міні-ГЕС на карпатських ріках, ухвалене рік тому.

За словами голови обласної організації «Патріот України» С. Сивачука, в Івано-Франківську долучилися до всеукраїнської акції, яка у Всесвітній день боротьби проти гребель на річках проходила в Києві. Активісти вважають варварством «заганяння гірських рік у трубу», від чого гине риба. «Нам потрібно усім зрозуміти – і тим, хто хоче будувати міні-ГЕС, і тим, хто проти них протестує: ми не успадкували цей світ у наших батьків, ми позичили його у наших дітей, – говорить С. Сивачук. – Нам потрібно дати собі звіт, що буде через 10–15 років унаслідок таких наших дій».

Виступаючи перед громадськістю, голова Верховинської районної організації ВО «Свобода» І. Маківничук наголосив, що будівництво малих ГЕС завдасть значну екологічну шкоду природі краю, негативно вплине на життя місцевих жителів, знизить туристичну привабливість краю.

Разом з тим акцію мало хто підтримав, вона не була численною. Водночас повідомлення про будівництво десятків і сотень малих ГЕС на гірських ріках спростував заступник директора департаменту промисловості й інфраструктури обласної держадміністрації В. Козленко. За його словами, на Івано-Франківщині сьогодні працюють три малі гідроелектростанції, свого часу працювало 15. Із цих трьох, за його словами, дві були відновлені, одна – у селі Пробійнівка – збудована у 2009 р. Після рішення голови обласної держадміністрації про призупинення будівництва міні-ГЕС до висновків експертної комісії лише одна фірма зверталася щодо продовження будівництва.

В. Козленко наголосив, що «найголовніше – згода громади, тобто позитивне рішення сходу селян, відповідне прийняте сільською радою рішення, якщо ж нема таких документів – координаційна рада добро на реалізацію цих проектів не даватиме». Він також додав, що обов'язковими є незалежна екологічна оцінка проекту й перевірка всіх дозвільних документів.

В Івано-Франківській області влада також намагається вирішити соціальні проблеми й не допустити загострення суспільно-політичної ситуації. Як інформують ЗМІ, в Івано-Франківській області всі діти п'ятирічного віку отримують дошкільну освіту. Працює 380 дошкільних навчальних закладів, які відвідує 31,5 тис. дітей. Водночас 3,7 тис. дітей перебувають на черзі в очікуванні можливостей відвідувати дитячий садок. Щоб зменшити чергу, у 2013 р. передбачено створити 830 нових місць у дошкільних закладах Прикарпаття.

За інформацією прес-служби Івано-Франківської ОДА, це можливо насамперед завдяки будівництву дитсадків. Цього року в області заплановано спорудити п'ять дошкільних закладів, розрахованих на 320 дітей (у с. Верхній Ясенів Верховинського району, с. Білі Ослави Надвірнянського району, селах Вовчинець і Хриплин Івано-Франківської міської ради, с. Поляниця Яремчанського району). Також заплановано відкриття восьми дошкільних навчальних закладів у пристосованих приміщеннях, зокрема, у Верховинському, Галицькому, Коломийському, Рожнятівському, Снятинському й Тисменицькому районах. Крім того, упродовж 2013 р. заплановано відновити роботу чотирьох тимчасово закритих навчальних закладів.

Крім того, як зазначили в прес-службі ОДА, ще один шлях збільшення кількості місць для дошкільнят – створення навчально-виховних комплексів. У 2011–2012 рр. на Івано-Франківщині 34 загальноосвітні школи було реорганізовано у НВК.

В області достатньо проблем, які потрібно вирішувати, але для цього не вистачає коштів. Про це, зокрема, ішлося під час засідання постійної комісії обласної ради з питань бюджету, фінансів, податків та інвестицій. На засіданні було розглянуто питання щодо проектів рішень обласної ради, що стосуються виконання обласного бюджету-2012, стану виконання регіональної цільової програми заходів і робіт у сфері розвитку земельних відносин в Івано-Франківську до 2020 р. та регіональної цільової програми розвитку рибництва на період до 2020 р., програми з реєстрації прав на земельні ділянки, виконання робіт із землеустрою і погодження меж земельних ділянок, внесення змін

до комплексної цільової соціальної програми розвитку цивільного населення, внесення змін до обласного бюджету на 2013 р. у частині фінансування природоохоронних заходів.

Крім того, депутати мали змогу обговорити регіональну цільову Програму фінансової підтримки обласного комунального підприємства «Івано-Франківськоблагроліс» і календарні плани заходів на 2013 р. щодо програми запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного й техногенного характеру, програми розвитку місцевого самоврядування в Івано-Франківській області та заходів щодо здійснення аналітичних досліджень, прогнозування, програмування і моніторингу реалізації основних завдань програми соціально-економічного й культурного розвитку області.

Як інформують ЗМІ, одним з найважливіших питань на порядку денному обласної комісії було питання щодо розподілу бюджету розвитку обласного бюджету на 2013 р. Важливість цього питання пов'язана зі значним браком коштів бюджету розвитку. «Прикро, що бюджет розвитку складається тільки з 11 млн грн при наявності бюджетних запитів на суму понад 300 млн грн. Адже це тільки 3,6 % від необхідної суми. Разом з тим на розгляд депутатів було внесено проект рішення щодо запитів, які вимагають фінансування в першу чергу», – заявив голова постійної комісії обласної ради з питань бюджету, фінансів, податків та інвестицій Ю. Бабій.

У свою чергу директор департаменту охорони здоров'я ОДА Р. Мельник задоволений роботою закладів медицини. За його словами, за 2012 р. завдяки спільним діям медиків, органів влади й громадськості отримали гарні показники, а рейтинг прикарпатської медицини в Україні зріс. Про це він заявив під час прес-конференції за підсумками роботи галузі. На його переконання, серед головних здобутків – удвоє знизився рівень дитячої смертності й різко зросла народжуваність, тому вперше за багато років відбувся приріст населення в області. Він також підкреслив, що важливу роль відіграла тут й українсько-швейцарська програма «Здоров'я матері й дитини», яка діє в області вже кілька років поспіль. Лише в 2012 р. по цій лінії інвестували в медицину, у тому

числі й у навчання задля підвищення професійного рівня відповідних спеціалістів 2,5 млн грн.

Серйозним досягненням назвав Р. Мельник і відкриття в ЦМКЛ Івано-Франківська Центру малоінвазивної кардіохірургії. «Якщо раніше наші медики змушені були відряджати багатьох хворих на серце на лікування до Львова чи Києва, то тепер рятують здоров'я й життя сотень пацієнтів, як мовиться, на місці. Скажімо, торік фахівці центру провели близько півтисячі діагностичних коронарографій, а також декілька сотень інших процедур, які доти в області ніхто не міг виконувати», – наголосив Р. Мельник. Він вважає, що за розвитком малоінвазивної кардіохірургії область перебуває серед лідерів в Україні. «За сприяння влади вдалося запросити до нас на постійну роботу й забезпечити житлом відомого фахівця, який організував роботу центру на належному рівні», – зазначив директор департаменту охорони здоров'я ОДА. За його словами, у найближчих планах медиків міста є навіть операція на відкритому серці. Це буде перше в області таке оперативне втручання, проведене власними силами, оскільки попередні відбувалися тільки в приватних клініках з участю відомих українських кардіохірургів.

У цілому ж, за словами представників влади, у сфері медицини зроблено багато. Було відкрито ряд медичних закладів. Серед них, наприклад, відділення голови та шиї на 40 ліжок в обласному онкодиспансері, палата інтенсивної терапії для дитячого відділення в Городенківській ЦРЛ, лікарські амбулаторії в Делієві Галицького району, Гарасимові Тлумацького району, Лисці Богородчанського району, ряд ФАПів в інших селах краю. Зокрема, запрацював і перший в області центр здоров'я у с. Крихівцях Івано-Франківської міськради, організований спільно з Івано-Франківським національним медичним університетом. У цьому закладі нового типу, оснащеному за останнім словом медичної техніки, у тому числі й засобами для телемедицини, поряд із лікарями-практиками консультують хворих і доценти й професори ВНЗ. «Ми одразу побачили всю користь для хворих від такої співпраці», – запевнив Р. Мельник.

За його словами, кроком уперед у технічному забезпеченні галузі стала поява двох потужних комп'ютерних томографів –

у ЦМКЛ м. Івано-Франківська та онкодиспансері, оснащення за сприяння Фонду Рината Ахметова обласного пульмоцентру таким обладнанням, яке видає результати тестування на сухоти не за місяць, як було доти, а за кілька днів. «Це мільйонні вливання. Лише для дитячих лікарень було закуплено техніки на 13 млн грн, а для сільської медицини, для якої придбали ще й 20 автомобілів, – на 2 млн», – зазначив директор департаменту. Він наголосив, що це все наслідок тієї уваги, яку останніми роками приділяють сфері охорони здоров'я на рівні уряду й регіональних органів державної влади, результат реформ, спрямованих на вдосконалення медичних послуг. Адже, на його думку, важливішої галузі в суспільстві немає. «До того ж медицина – така сфера, яка постійно розвивається через втілення в життя новітніх, довшеніших за попередні технологій, а отже, потребує й потребуватиме чималих капіталовкладень, які завше, якими б великими не були, будуть доцільними», – переконаний Р. Мельник.

За його словами, якщо в обласному бюджеті-2012 на потреби медицини було передбачено 1,2 млрд грн, то цього року на 100 млн грн. Отже, реформування системи триватиме. Але як торік не було звільнено з роботи жодного медичного працівника, так і надалі оптимізація галузі передбачає лише скорочення й перепрофілювання ліжко-місць та інші суто технічні новації. На 2013 р. заплановано впорядкування систем екстреної невідкладної і первинної медико-санітарної допомоги. Із 1 січня вже набрав чинності закон про екстрену допомогу. Проте у створенні обласного центру екстреної невідкладної медичної допомоги (ЕНМД), який фінансуватимуть з обласного бюджету, зокрема в передачі на його баланс районних і міських служб «швидкої допомоги», є труднощі. «Існує нерозуміння такого або ж менталітет гетьманства перешкоджає, оскільки з цим завданням впоралися всюди, крім Івано-Франківська й Рожнятівщини. Не можу зрозуміти чому. Адже тих самих людей обслуговуватимуть станції “швидкої”, лише фінансуватимуть цю справу вже з іншого джерела», – підкреслив директор департаменту.

Разом з тим він повідомив, що автопарк «швидких» області зношено на 90 %, а центрові ЕНМД потрібно хоча б

шість-вісім нових реанімобілів. Що ж до первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД), на яку у світі припадає 90 % тягаря з профілактики людських недуг і боротьби з ними, то на Івано-Франківщині вважають за доцільне відійти від стандартів і зробити центри ПМСД державно-приватними. «З цього приводу навіть мають намір звернутися до Мінохорони здоров'я з пропозицією розпочати в нашому краї реалізацію відповідного пілотного проекту», – зазначив Р. Мельник. За його словами, якщо б заохотити приватний бізнес вкладати гроші в розвиток таких центрів, то їх би дуже швидко створили. «Нічого страшного в цьому немає. Така практика поширена у світі. Це насамперед дало б змогу заохотити до праці в первинній ланці молодих фахівців, які хочуть працювати лише в закладах другого-третього рівня, де є кращі умови для професійного становлення й розвитку, ніж на периферії», – вважає Р. Мельник. На його переконання, тоді й реформу загалом було б проведено дуже швидко. Однак, як констатує Р. Мельник, це питання є комплексним і державно-приватну медицину потрібно впроваджувати разом зі страховою.

У цілому, як зазначають експерти, у Львівській та Івано-Франківській областях ситуація залишається складною. Незважаючи на зусилля влади ситуація ускладнюється природним чинником. Після снігопадів і заметілі можливий паводок. Ресурсів, якими володіють посадовці, недостатньо, щоб вирішити проблеми. Можливе поглиблення невдоволення. Разом з тим, на думку експертів, це не викличе масових акцій протесту, тому що люди розуміють, що не все залежить від влади. Навіть у розвинутих країнах стихія приносить значні біди (*Для розчистки доріг області від снігових заметів залучено 2559 осіб та 847 одиниць техніки // <http://loda.gov.ua>. – 2013. – 16.03; На Львівщині без світла залишаються понад 40 населених пунктів // <http://portal.lviv.ua>. – 2013. – 15.03; На Львівщині починаються проблеми з довозом хліба? // <http://portal.lviv.ua>. – 2013. – 15.03; Цього року на Львівщині облаштовують майже 30 спортивних майданчиків // <http://portal.lviv.ua>. – 2013. – 15.03; Львівські «регіонами» хочуть, аби опозиціонери стали комунальниками // [22](http://por-</i></p></div><div data-bbox=)*

tal.lviv.ua. – 2013. – 16.03; Завдяки сучасному обладнанню у Львові вдвічі зменшилася дитяча смертність // <http://zik.ua>. – 2013. – 16.03; Опозиція на вулиці буде боротися за дострокові вибори Президента // <http://zik.ua>. – 2013. – 16.03; Львовская милиция насчитала на акции оппозиции всего 2,5 тыс. граждан // <http://nbnews.com.ua>. – 2013. – 17.03; Депутати ЛОР пропонують 600 тис. з обласного бюджету на сільські кооперативи // <http://zik.ua>. – 2013. – 15.03; Для львівських лікарень планують закупити 12 апаратів для наркозу // <http://zik.ua>. – 2013. – 15.03; В Івано-Франківську приєдналися до акції «Врятуймо Карпати від міні-ГЕС» // <http://zik.ua>. – 2013. – 14.03; На Прикарпатті 3,7 тис. дітей перебувають на черзі у дитячі садки // <http://zik.ua>. – 2013. – 14.03; Головну ланку медицини Івано-Франківщини планують зробити напівприватною // <http://pravda.if.ua>. – 2013. – 15.03; Івано-Франківська дитяча лікарня опинилась в центрі скандалу // <http://zik.ua>. – 2013. – 14.03).

Ю. Калініна-Симончук, наук. співроб. НБУВ

Ініціатива громадських організацій щодо референдуму зі зміни політичної системи: факти і коментарі

Громадські організації Харкова і Херсона вимагають розпуску парламенту, а також виступають за скасування депутатської недоторканності і зміни політичної системи на всеукраїнському референдумі.

Так, відповідна резолюція була затверджена на Конференції громадських організацій членів «Єдиної соціальної мережі», яка проходила 19 березня в Харкові¹.

---

¹ Довідково: «Єдина соціальна мережа міста Харкова» – це об'єднання 78 громадських організацій. Тринадцять років їхні активісти переймаються вирішенням проблем працевлаштування, реабілітації й соціалізації інвалідів, чорнобильців та пенсіонерів. Вони організують відпочинок і фестивалі, спортивні змагання та благодійні акції. Більшість громадських організацій є виконавцями соціального замовлення мерії, тобто на конкурсній основі муніципалітет обирає проекти і їх фінансує. А під час щорічної конференції партнери «Єдиної соціальної мережі» звітують про свої успіхи та проблеми.

«З моменту обрання Верховної Ради України пройшло більше чотирьох місяців, однак вищим законодавчим органом його конституційні функції не виконуються, життєво важливі для країни закони не приймаються. Кабінет Міністрів України в таких умовах не може повноцінно працювати і виконувати функції найвищого органу виконавчої влади. Законодавча та вся вертикаль державної виконавчої влади в країні фактично паралізована», – ідеться в резолюції.

Якщо на вимогу громадських організацій Президент не розпустить Верховну Раду, планується створення ініціативної групи для проведення всеукраїнського референдуму, на який будуть винесені питання скорочення чисельності народних депутатів до 300, запровадження другої палати парламенту – «палати представників регіонів».

«Головним завданням другої палати парламенту має стати законодавче забезпечення розвитку регіонів країни. Ця палата повинна мати контрольні повноваження щодо виконання законів та володіти правом вето», – наголошується в резолюції.

Автори резолюції також пропонують винести на референдум питання про повне скасування депутатської недоторканості та проведення виборів до Верховної Ради виключно на мажоритарній основі.

На думку харківського політолога І. Поліщука, влада скористалася найуразливішими верствами населення, які скаржаться на малі пенсії та соціальні виплати, з метою на громадські організації соціального спрямування владі найлегше впливати.

«Як мені здається, як ото у радянські часи було – це ініціатива знизу, але добре організована. Це як засіб тиску на опозицію, щоб була ініціатива знизу про розпуск парламенту», – сказав І. Поліщук «Радіо Свобода».

Подібне припущення висловлюється виданням «Дніпроград», яке звертає увагу на те, що інтернет-сторінка «Єдиної соціальної мережі» функціонує на платформі «Управління праці та соціальних питань департаменту праці та соціальної політики Харківської міської ради».

Водночас, на думку заступника міського голови із соціальних питань С. Горбунової-Рубан, харківські громадські ор-

ганізації абсолютно вільні у своїй діяльності та у виборі тематики резолюцій.

«Якби ми прагнули тиску на громадські організації, то, мабуть, ми туди прийшли б удесятьох і стежили, щоб раптом нічого не трапилося. Завдання ж влади не в контролі, а в прагненні навчити їх працювати і створювати їм нормальні умови», – зазначила в коментарі «Радіо Свобода» С. Горбунова-Рубан, заперечуючи можливість тиску міської влади на громадські організації.

Як повідомляють ЗМІ, своїх харківських колег із громадського сектору, які 19 березня вимагали розпуску парламенту, підтримали херсонські громадські організації, що представляють Всеукраїнське товариство політв'язнів і репресованих, Організацію солдатських матерів України, Лігу ділових і професійних жінок, Фонд «Міжнародне партнерство» та ін.

Як переконув експерт газети «Сегодня» в статті «Рада: приборкання референдумом», цей референдум має небезпечний сценарій. Політолог вважає, що у влади фактично немає способів впоратися з нинішнім парламентом, крім розпуску або референдуму. Він повністю переверне політичну дошку, однак це потрібно владі, так як нинішній політичний ландшафт для неї небезпечний. Все йде до розв'язки, і буде вона до президентських виборів, можливо, вже нинішньої осені. Опозиції референдум не вигідний – у неї немає шансів його виграти, але у неї є інший важіль – спробувати підняти народ на повстання.

Оглядачі ЗМІ звертають увагу на те, що частина положень прийнятої конференцією «Єдиної соціальної мережі» повторює питання загальнонаціонального референдуму 2000 р., який так само був організований «за ініціативою знизу», хоча його справжнім ініціатором виступила адміністрація Президента Л. Кучми, а реальним виконавцем став Фонд «Соціальний захист» близького в той час до Кучми олігарха О. Волкова.

Результати референдуму 2000 р. цілком влаштували його організаторів – були підтримані ідеї щодо скорочення кількості депутатів і впровадження верхньої палати. Спостерігачі відзначали, що якби ці результати стали частиною українського

законодавства, реальні повноваження Президента країни було б суттєво розширено, а можливості парламенту – навпаки, помітно звужено. Утім все це потребувало внесення змін до Конституції, що міг зробити лише парламент. Корпоративна солідарність депутатів обумовила зволікання ними імплементації результатів референдуму. А згодом після вибуху «касетного скандалу» питання взагалі було відкладене в шухляду.

Сьогодні ситуація дещо інша у зв'язку з ухваленням Верховною Радою і підписанням Президентом Закону про референдум, який надає більш широкі можливості для зміни законів й Конституції – за ним результати референдуму не мають затверджуватись парламентом. З іншого боку, підтримана херсонськими організаціями ініціатива «Єдиної соціальної мережі» передбачає внесення змін до Конституції. А стаття 17 чинного Закону про референдум вимагає вносити зміни до Основного закону не менш як двома третинами депутатського корпусу (чого, власне, вимагає і сам Основний закон). Референдум може ці зміни лише «затвердити». Отже, проведення референдуму щодо внесення змін до політичної системи має відбуватись одночасно з проведенням змін до Конституції. У цьому контексті симптоматичною виглядає заява голови Конституційної Асамблеї (КА) Л. Кравчука стосовно ймовірності референдуму щодо прийняття розробленої КА концепції змін до Основного закону.

За словами екс-президента, у другій половині березня Конституційною Асамблеєю вже буде підготовлена концепція змін до Основного закону. Закінчення роботи очікується на початку 2014 р. Головним результатом роботи КА має стати проект закону «Про внесення змін до Конституції». Вже сьогодні можна впевнено прогнозувати, що цей документ стане головним каменем спотикання для парламентських сил.

«Якщо якась із партій відмовиться голосувати за вивірений до коми проект – задушать амбіції чи корпоративні цілі, – у нас буде можливість сказати людям: ось вам ваші хлопці, у них інші цілі. Тоді я звернуся до народу, запитаю: що нам далі робити? І народ відповість: давайте проголосуємо замість Верховної Ради. Потім – тільки референдум, іншого виходу

немає, – вважає Л. Кравчук. – Якщо будемо навколо депутатів ходити, як кіт навколо гарячої каші, вони всерйоз подумують, що так вже важливі».

Враховуючи складність розглянутої схеми, нинішня «народна ініціатива» зі зміни політичної системи виглядає, швидше, інструментом тиску на опозицію, або запасним сценарієм для влади.

Водночас не можна виключати її часткової реалізації. Наприклад, в аспекті питання про розпуск парламенту і зміни виборчої системи з проведенням перевиборів на мажоритарній основі.

Отже, розвиток і реалізація ініціативи харківських і херсонських громадських організацій залежатиме від ситуативних інтересів Банкової. Якщо Верховна Рада найближчим часом продемонструє конструктивний підхід до роботи, референдум про зміну політичної системи, найімовірніше, буде відкладений.

На завершення зазначимо: ідея проведення референдуму в Україні дедалі активніше розглядається як політиками, так і експертним середовищем – на всенародне обговорення пропонують винести питання змін до Конституції, вступу до Митного союзу, статусу російської мови тощо. Популяризація такої ідеї, апеляція різних політичних сил до народу і їх прагнення використати громадський потенціал у власних цілях свідчить про нездатність політичної еліти виробити компромісне бачення розвитку країни, поступитись власними тимчасовими інтересами в стратегічних інтересах держави і вирішувати актуальні питання на рівні політикуму, що посилює внутрішні та зовнішні ризики України в умовах глобальних впливів (*Newsru.Ua* (http://rus.newsru.ua/ukraine/06mar2013/konstitutsiya_kvavchuk.html). – 2013. – 6.03; *Радіо Свобода* (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/24933434.html>), *RegioNews* (<http://regionews.sumy.ua/node/12682>). – 2013. – 19.03; *УНН* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1196685-kharkivski-gromadski-organizatsiyi-zvernutsya-do-prezidenta-z-prokhannyam-rozpustiti-parlament>), *BBC Україна* (http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2013/03/130320_referendum_closer_sx.shtml). – 2013. – 20.03).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

У середу, 20 березня, Верховна Рада України продовжила роботу в пленарному режимі.

Парламентарі продовжили розгляд питання про призначення позачергових місцевих виборів.

Верховна Рада прийняла ряд постанов, призначивши позачергові місцеві вибори окремих сільських, селищних і міських голів на 2 червня (неділя) поточного року.

Головуючий поінформував, що керівники фракцій погодили й пропонують народним депутатам повернутися до розгляду тих проектів постанов про призначення позачергових місцевих виборів, які не набрали голосів; скасувати результати голосувань щодо призначення виборів васильківського, алчевського й новодністровського міських голів; доручити профільному комітету вивчити ці питання і внести 21 березня на голосування у сесійний зал.

Голосування щодо призначення позачергових виборів васильківського та алчевського міських голів не були результативними. Наступні голосування щодо призначення інших позачергових місцевих виборів також були не результативними. У цих голосуваннях не брали участі народні депутати з фракцій «Батьківщина», УДАР і «Свобода».

Під час дискусії з приводу голосувань зазначалося, що у сесійному залі відбувається «затягування часу для того, щоб не розглянути наступне питання порядку денного – про призначення чергових виборів депутатів Київської міської ради та київського міського голови». На вимогу двох фракцій у засіданні було оголошено перерву для проведення консультацій. Головуючий згодом повідомив, що консультації керівників депутатських фракцій тривають і закриття ранкове засідання (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 20.03*).

***

Верховна Рада відклала розгляд питання про призначення «київських виборів». Відповідне рішення було ухвалено на

прохання комуніста А. Мартинюка й «регіонала» М. Чечетова, передає кореспондент УНН (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.03).

***

Опозиція не має намірів блокувати роботу парламенту. Про це журналістам у кулуарах парламенту сказав віце-спікер Р. Кошулинський, передає кореспондент УНН.

Він запевнив, що парламент працюватиме, а постанову стосовно виборів у Києві, напевно, проголосують у першому читанні. «Вони (більшість. – Ред.) чекатимуть рішення Конституційного суду й запустили зрозумілий усім механізм, який не можна зупинити», – сказав парламентар. При цьому, на думку Р. Кошулинського, навіть якщо вибори призначать, буде зроблено все для того, щоб повноваження мера столиці та Київради були лише до 2015 р. (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.03).

***

Лідер опозиції А. Яценюк обіцяє заблокувати засідання Київської міської ради 3 червня, оскільки в цей день закінчаться її повноваження. Про це А. Яценюк заявив на брифінгу в Верховній Раді.

Він нагадав, що з 3 червня «Київрада є неправомочною, оскільки в цей день закінчується термін її повноважень. З 3 червня ми заблокуємо Київраду, тому ми звертаємося до Партії регіонів з вимогою оголосити вибори в Києві».

У свою чергу лідер фракції «Свобода» звинуватив ПР у «політичному рейдерстві». Він нагадав, що більшість вимагає проголосувати постанову щодо київських виборів у першому читанні, «а це все одно що проголосувати в “мінус”», а потім вони підуть правити коми, щоб відтермінувати вибори або на липень – серпень, або до 2015 р. Але ми вимагаємо, або щоб постанову було проголосовано в цілому, або щоб розгляд цієї постанови було скорочено» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 20.03).

***

Лідер фракції Партії регіонів О. Єфремов заявляє, що в питанні «київських виборів» неможливо знайти правове рішення. Про це він сказав на брифінгу в Києві.

«Коли ми зібрали юристів, раду фракції, то прийшли до висновку, що по Кисву юридичне рішення знайти неможливо. І треба шукати політико-правове рішення», – зазначив глава фракції. За словами О. Єфремова, «нам треба висновок компетентного органу про те, як правильно провести вибори у Києві».

«Єдиним компетентним органом є Конституційний Суд. Ми звернулись у КС, 48 депутатів підписали подання і сказали колегам (з опозиції), що готові в першому читанні проголосувати (за вибори в Києві)», – сказав він. За його словами, опозиція безпідставно блокувала призначення виборів в інших населених пунктах, скориставшись, як приводом, ситуацією у Василькові. «Фракція ПР, маючи на руках судовий документ, вирішила не голосувати й розібратися», – пояснив О. Єфремов (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 20.03).

***

Голова Комітету з питань національної безпеки і оборони В. Литвин провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Німеччина К. Вайлем.

Голова комітету відзначив важливість поглиблення контактів на рівні політичних фракцій і комітетів. В. Литвин висловив зацікавленість у налагодженні таких контактів і співробітництва між відповідними комітетами обох країн. «Питання безпеки відіграватимуть ключову роль у нинішніх умовах», – наголосив він.

Під час зустрічі також ішлося про необхідність посилення парламентського контролю. В. Литвин повідомив, що відбудеться виїзне засідання комітету в Службі безпеки України. «Для нас важливо мати постійний діалог з правоохоронними й силовими структурами, які є у сфері відання Комітету з питань національної безпеки і оборони, відчувати настрій і потреби, щоб повністю забезпечити їх діяльність законодавчо.

Але не менш важливе завдання для нас – контроль. Зрозуміло, що такі служби й структури потребують громадського контролю», – зазначив голова комітету.

Учасники зустрічі висловилися за продовження розпочатого діалогу й подальший розвиток двосторонніх контактів на цих рівнях між парламентами України та Федеративної Республіки Німеччина (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 20.03).

***

Народні депутати – члени МФО «Рівні можливості» провели зустріч із заступником державного секретаря США з політичних питань В. Шерман.

Під час дискусії В. Шерман наголосила на необхідності збільшення представництва жінок в органах влади для розвитку демократії в країні. В. Шерман розповіла, що питання збільшення представництва жінок-політиків є актуальним і для сенату США.

Народні депутати поінформували про український досвід боротьби з гендерними стереотипами. Співголова МФО від фракції УДАР І. Геращенко назвала «важливим жестом, що привертає увагу до гендерних питань, те, що першою в рамках візиту в Україну заступника держсекретаря стала зустріч саме з представниками МФО “Рівні можливості”». Вона вважає, що це є хорошим прикладом і для української влади, яка поки що «дозволяє собі сексистські заяви на адресу суспільно-активних жінок».

Представники МФО «Рівні можливості» розповіли про цілі й роботу об’єднання, зокрема про перші спільні законопроекти й співпрацю з неурядовим сектором. Співголова МФО від фракції «Батьківщина» О. Кондратюк наголосила, що члени об’єднання прагнуть змінити стереотипи щодо участі жінок у політиці. Вона вважає, що саме робота МФО сприяла збільшенню представництва жінок-депутатів у списках політичних партій і, як наслідок, збільшення їх у Верховній Раді України. Співголова МФО від фракції Партії регіонів І. Бережна наголосила на важливості компромісу

міжпредставниками різних політичних сил для вирішення гендерних питань і роботи над соціально важливими ініціативами.

Під час зустрічі сторони обговорили питання реформування українського законодавства у сфері боротьби з домашнім насиллям і дискримінацією (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).* – 2013. – 20.03).

***

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму розглянув питання про деякі аспекти присвоєння почесного звання України «Мати-героїня».

Питання розглянуто в порядку контролю за дотриманням чинного законодавства.

Зокрема, ішлося про стан нормативно-правового забезпечення права багатодітних матерів на присвоєння звання, отримання жінками одноразової винагороди до звання і врегулювання на законодавчому рівні права родичів (спадкоємців) на цю винагороду в разі смерті жінки, якій присвоєно почесне звання «Мати-героїня».

Під час засідання члени комітету заслухали інформацію заступника міністра соціальної політики Л. Дроздової стосовно вдосконалення нормативно-правового забезпечення реалізації права багатодітних матерів на присвоєння почесного звання «Мати-героїня». Під час розгляду питання зазначалося, що чинне законодавство в цій сфері містить ряд істотних недоліків. Зокрема, за словами учасників обговорення, «процедура погодження від сільської й районної ради до Міністерства соціальної політики та Адміністрації Президента інколи триває до двох-трьох років». Також, на думку виступаючих, у чинному положенні про присвоєння почесного звання відсутній єдиний уніфікований перелік документів і відомостей, які необхідно подавати жінкам до органу, що готує подання про присвоєння звання.

За підсумками обговорення комітет ухвалив рішення утворити робочу групу для узгодження позицій зацікавлених центральних органів виконавчої влади, науково-дослідних уста-

нов і громадських організацій стосовно внесення змін до Положення про почесні звання України, затвердженого Указом Президента України від 29.06.2001 р. № 476, і розробки відповідних змін до нормативно-правових актів у частині забезпечення реалізації права багатодітних матерів на присвоєння звання «Мати-героїня», отримання жінками одноразової винагороди до звання і врегулювання права родичів (спадкоємців) на отримання одноразової винагороди в разі смерті особи, якій присвоєно це почесне звання.

Комітет вирішив також доручити місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування забезпечити належний облік жінок, які мають право на присвоєння звання «Мати-героїня», посилити відповідальність посадових осіб за якісне оформлення нагородних документів і забезпечити їх своєчасне направлення до центральних органів виконавчої влади та Адміністрації Президента України (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2013. – 20.03).

***

Проблемні питання реалізації законів України про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів тепло-, водопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності, обговорено на слуханнях у Комітеті з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики.

За підсумками обговорення учасники комітетських слухань доручили Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики сприяти прийняттю Верховною Радою законопроекту «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності». Запропоновано також під час доопрацювання до розгляду в другому читанні законопроекту врегулювати питання передачі повністю або частково третім особам майнових прав, яких визначено договором концесії,

через що концесіонер несе витрати за утримання майна, яке передано в концесію, але не використовується.

Комітет за результатами слухань направить рекомендації Кабінету Міністрів, зокрема, щодо продовження вдосконалення нормативно-правової бази стосовно передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання; підтримки з державного бюджету на транспортування магістральними водоводами питної води до населених пунктів для підприємств, що мають складну технологічну схему водопостачання; розробки й запровадження механізму реалізації норм Податкового кодексу, що стосується залучення підприємствами інвестицій на виконання інвестиційних програм щодо звільнення від оподаткування прибутку на суму залучених інвестицій тощо.

Комітет також направить відповідні рекомендації Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, та органам місцевого самоврядування (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 20.03*).

***

У Верховній Раді зареєстровано проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо справедливої відповідальності платників податків), повідомляє УНН.

Авторами документа є народні депутати О. Продан, Н. Агафонова, О. Белькова, Я. Дубневич, Я. Гінка, А. Путілов, В. Чугунніков. Головним визначено Комітет з питань податкової та митної політики.

Нагадаємо, нещодавно народний депутат від фракції УДАР О. Продан розкритикувала створення фінансової поліції в Україні. За її словами, це створить механізми для посилення тиску на бізнес і монополізації влади. Як зазначила депутат, Службі фінансових розслідувань, яку пропонується створити в Україні, згідно з проектом, надається право здійснювати правоохоронну діяльність, слідчі дії, застосовувати заходи впливу і використовувати зброю, а також аналізувати, моніторити, перевіряти, контролювати процеси з державними коштами, з ко-

штами фондів соцзахисту та усі кошти, з яких могли й можуть бути сплачені податки. «При цьому представники служби матимуть право перевіряти, мати доступ практично до усіх приміщень у будь-який час, накладати адміністративні стягнення, визначати розмір завданих збитків, вилучати й знищувати матеріальні цінності, пропонувати зміну нормативних актів усіх органів виконавчої влади і, нарешті, інформувати Президента про результати розгляду пропозицій служби іншими органами влади», – зауважила О. Продан (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.03).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Україна активно проводить реформи, спрямовані на модернізацію країни та її інтеграцію з Європейським Союзом. Про це Президент України В. Янукович заявив під час зустрічі із заступником держсекретаря США з політичних питань В. Шерман. За словами В. Януковича, Україна останні три роки займається втіленням у життя програми реформ із модернізації країни. «Це непростий шлях і час непростий. Але ми впевнено йдемо цим шляхом», – наголосив Президент.

Він додав, що велику кількість реформ, які нині здійснюються в Україні, розроблено за допомогою міжнародних експертів, у тому числі експертів із США. «Ми це дуже цінуємо і за це вдячні», – зазначив глава держави.

«Сьогоднішній порядок денний насичений підготовкою і вирішенням питань, які спрямовані на інтеграцію України з ЄС. Ми сподіваємося, що виконаємо ці непрості завдання і вже в листопаді цього року на саміті у Вільнюсі буде підписано угоду про асоціацію і створення ЗВТ з ЄС», – заявив Президент України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 20.03).

***

Україна налаштована на подальший розвиток стратегічних відносин зі Сполученими Штатами Америки

та співпраці на всіх ключових напрямках взаємодії на основі Хартії про стратегічне партнерство Україна – США. Про це Президент України В. Янукович сказав під час зустрічі із заступником держсекретаря США з політичних питань В. Шерман.

Президент також висловив сподівання, що найближчим часом відбудеться зустріч міністра закордонних справ України Л. Кожари й держсекретаря США Дж. Керрі. «Такий контакт між новопризначеними керівниками зовнішньополітичних відомств дуже важливий і, на наш погляд, забезпечить новий двосторонній порядок денний», – наголосив В. Янукович. Він додав, що головування України в ОБСЄ цього року також є одним з цікавих аспектів, який міг би бути включеним до порядку денного двосторонньої зустрічі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 20.03).

***

Україна готова й надалі плідно співпрацювати зі Сполученими Штатами Америки в питаннях ядерної безпеки й нерозповсюдження ядерних матеріалів. Про це Президент України В. Янукович сказав під час зустрічі із заступником держсекретаря США з політичних питань В. Шерман.

В. Янукович також повідомив, що найближчим часом він разом із послом США в Україні Дж. Теффтом візьме участь у відкритті заводу з утилізації порожніх корпусів двигунів міжконтинентальних балістичних ракет у Павлограді. Глава держави відзначив успішну співпрацю України й США щодо вивезення з території України запасів високозбагаченого урану. «Зараз займаємося впровадженням новітньої технології, яка б замінила високозбагачений уран на низькозбагачений», – зазначив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 20.03).

***

Системні реформи, які проводяться в Україні, і реалізація комплексних програм з Європейським Союзом

сприятимуть підписанню угоди про асоціацію з ЄС під час саміту «Східне партнерство», який відбудеться в листопаді у Вільнюсі. Про це Президент України В. Янукович заявив під час зустрічі з представниками Наглядової ради Ялтинської європейської стратегії.

«Я сподіваюся, що цього року на Вільнюському саміті буде підписано угоду про асоціацію і створення зони вільної торгівлі з Європейським Союзом», – зазначив глава держави.

За словами В. Януковича, зміцнення верховенства права, незалежності судочинства є незмінним пріоритетом України. «Мені приємно відзначити, що пан Квасневський у цьому бері дуже активну участь. Наша активна співпраця наповнена змістом. Сприяння реалізації євроінтеграційного курсу з боку Ялтинської європейської стратегії для України є дуже істотним, і ми це цінуємо», – наголосив Президент.

Він додав, що кожного року під час заходів Ялтинської європейської стратегії Україна крок за кроком наближається до своєї мети – інтеграції з ЄС.

Голова Наглядової ради Ялтинської європейської стратегії А. Квасневський у свою чергу подякував Президенту України за багаторічну співпрацю з організацією. За його словами, 2013 р. повинен стати історичним у розвитку відносин між Україною та ЄС. «Я думаю, що підписання угоди про асоціацію і зону вільної торгівлі на саміті у Вільнюсі в листопаді повинно стати проривом не тільки для українсько-європейських відносин, це буде історичний момент і для Європи, і для України. Це може багато що змінити», – зазначив А. Квасневський (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2013. – 20.03).

***

Головне управління прес-служби та комунікацій АП розробляє проект офіційного представництва Президента В. Януковича в соціальних мережах. Про це йдеться у відповіді Головного управління доступу до публічної інформації на запит «Української правди».

Згідно з інформацією, В. Янукович буде представлений у таких соціальних мережах, як Facebook та Twitter. «Про старт

проекту буде повідомлення додатково», – сказали в АП. Крім того, там повідомили, що наразі В. Янукович не має жодного офіційного представництва у соціальних мережах.

Як відомо, найактивнішим користувачем Facebook серед представників влади є М. Азаров. За його словами, він особисто веде свою сторінку, де відповідає на питання читачів (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2013. – 20.03).

***

Уряд вітає відновлення законотворчої роботи. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання уряду 20 березня, констатувавши, що «нарешті, через чотири місяці після обрання нового складу, почала працювати Верховна Рада України».

Глава уряду висловив переконання, що на сьогодні найдорожче – «час, який ми зобов'язані витратити на зміцнення позицій України в сучасній напруженій ситуації». М. Азаров зрівняв нашу економіку з кораблем, який бореться зі штормом, наголосивши, що в такий час будь-які суперечки відкладаються і вся команда працює на єдину справу. «Я бачу добрий знак у тому, що після гострих дискусій і протистоянь лідери парламентських фракцій знайшли компроміс. Думаю, це великий крок до усвідомлення, що і влада українська, і опозиція українська, і народ в країні один», – наголосив глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 20.03).

***

На сьогодні головний пріоритет – активізація розвитку економіки й посилення соціального захисту громадян.

На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів 20 березня. М. Азаров зазначив, що вже не перший місяць чекає на розгляд народними депутатами великий пакет законопроектів соціального спрямування. Це проект закону про державну допомогу сім'ям з дітьми щодо державної соціальної допомоги для дітей-інвалідів; проект закону про запобігання і протидію домашньому насильству; законопроект про внесення змін до деяких

законодавчих актів України щодо забезпечення рівності прав одиноких матерів та одиноких батьків.

Також чекають законодавчого врегулювання питання погашення заборгованості державних підприємств вугільної галузі до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань; визначення розміру допомоги малозабезпеченим сім'ям; забезпечення дітей і малозабезпечених сімей безкоштовними лікарськими засобами; реалізації членами особистих селянських господарств права на соціальний захист у разі настання безробіття.

Прем'єр-міністр доручив міністрам, які відповідають за першочергові законопроекти, сьогодні ж почати предметну, як кажуть, «щільну» роботу з супроводження цих законопроектів у комітетах і фракціях Верховної Ради (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 20.03).

***

Газовые контракты между Украиной и Россией, подписанные в 2009 г., не содержат юридических зацепок, которые позволили бы Киеву расторгнуть их в судебном порядке. Об этом заявил Премьер-министр Украины Н. Азаров в ходе встречи с заместителем госсекретаря США В. Шерман в Киеве.

«Меня часто спрашивают, а почему его через суд не расторгнуть? Мы это давным-давно сделали, если бы в контракте была бы хоть малейшая юридическая зацепка для расторжения этого контракта. Но ее нет. Договор абсолютно бесправный для Украины», – сказал Премьер (*Finance.ua (http://news.finance.ua)*). – 2013. – 20.03).

***

Прямого зв'язку між ціною на газ для України й рішенням Міжнародного валютного фонду про виділення нашій країні кредиту stand-by не існує. Про це заявив перший віцепрем'єр-міністр С. Арбузов на прес-конференції в Києві.

«Жодного прямого зв'язку між роботою МВФ у нашій країні та ціною на газ не існує. Це похідна наших домовлено-

стей, це те, що обростає чутками. Насправді програма з МВФ продовжує працювати в тому режимі, у якому й повинна працювати», – підкреслив С. Арбузов.

Він поінформував, що нова програма співпраці передбачає виділення Україні 15 млрд дол. (10 млрд СПЗ – спеціальних прав запозичення. – Ред.). «Вона нічим не відрізняється від попередньої. І ми ведемо переговори точно так, як і починали переговори до цього», – запевнив перший віце-прем'єр-міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 19.03).

***

Первинний відбір інвестиційних проектів під державні гарантії в рамках програми активізації економіки проводитимуть комерційні банки. Про це заявив на брифінгу перший віце-прем'єр-міністр України С. Арбузов.

«Стосовно 50 млрд урядових гарантій. Відбір проектів, що фінансуватимуться, будуть проводити комерційні банки. Це ті установи, які працюють з ризиками й здійснюватимуть попередній аналіз», – сказав С. Арбузов. За його словами, потім ці проекти надходитимуть до Кабінету Міністрів, і саме уряд прийматиме рішення про надання гарантій.

С. Арбузов пообіцяв, що програма надання гарантій буде прозорою. «Програма досить прозора, вона починатиметься з банків і банківською системою закінчуватиметься», – наголосив він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 19.03).

***

Перший віце-прем'єр-міністр України С. Арбузов запевняє, що курс гривні залишатиметься прогнозованим і українцям не слід побоюватися його значних коливань. Про це він заявив під час брифінгу у Києві. «Ми гарантуємо, що й надалі курс буде достатньо прогнозованим, зрозумілим. Якщо він буде якимось коливатися, то не так, щоб стурбувати наших громадян», – сказав С. Арбузов. При цьому він зазначив, що втручання Нацбанку в процес курсоутворення буде обмеженим. За його словами, дуже важко штучно коригувати курс у такій багатомільйонній державі з таким експортним по-

тенціалом, якою є Україна. «Зараз на міжбанку пропозиція повністю задовольняє попит. Штучно втручатися у цей процес ми не будемо. Це позиція уряду й Нацбанку», – підкреслив перший віце-прем'єр-міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 19.03).

***

Національний банк і уряд України не мають намірів вводити податок на депозити фізичних осіб найближчим часом. Про це заявив перший віце-прем'єр-міністр України С. Арбузов на брифінгу в Києві.

«Ані НБУ, ані уряд серйозно не замислювалися над введенням цього податку найближчим часом, оскільки сьогодні головний кредитор нашої держави – це населення», – сказав він. С. Арбузов додав, що останнім часом в Україні тільки почала поновлюватися довіра населення до банківської системи і втрата цієї довіри може обійтися занадто дорого (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 19.03).

***

Кабінет Міністрів України затвердив переліки об'єктів будівництва, реконструкції і ремонту автомобільних доріг у 2013 р. Роботи буде проведено на близько 600 об'єктах дорожньої інфраструктури. У цілому буде збудовано, реконструйовано і відремонтовано 1 тис. 400 км доріг. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр України О. Вілкул.

Вартість будівництва, реконструкції, капітального й поточного ремонтів автомобільних доріг державного й місцевого значення, а також будівництва мостів, згідно з ухваленим рішенням уряду, становить понад 7 млрд грн.

За словами віце-прем'єр-міністра, урядом розробляється програма модернізації дорожньої галузі. «В основі програми – впровадження сучасних технологій дорожнього будівництва й посилення контролю за якістю робіт», – сказав О. Вілкул. Він також назвав ключові об'єкти дорожньої інфраструктури, на яких будуть вестися будівельно-ремонтні роботи в 2013 р. На сьогодні для забезпечення безпеки руху навіть у поточних

складних погодних умовах проводиться поточний ремонт. Після встановлення нормального температурного режиму дорожні роботи будуть активізовані. На сьогодні працює понад 30 асфальтобетонних заводів і близько 500 бригад (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 20.03).*

***

19 березня міністр фінансів Ю. Колобов провів зустріч з представниками Дойче Банку П. Тільзом, керівником регіону Центральної та Східної Європи, старшим радником Дойче Банку АГ Д. Штудеманом і К. Серьогіним, головою правління ПАТ «Дойче Банк ДБУ».

Сторони обговорили стан реалізації проекту з модернізації компресорної станції «Бар» на транзитному трубопроводі «Союз». З метою фінансування реконструкції газотранспортної системи України минулого року було укладено кредитний договір між українським «Укртрансгазом», дочірньою компанією НАК «Нафтогаз України», і Дойче Банком. Сума договору становила 53,6 млн євро.

За словами банкірів, Дойче Банк готовий розширити свою участь у фінансуванні енергетичної галузі України і впроваджувати нові інвестиційні проекти в аграрному і фінансовому секторах.

У свою чергу міністр фінансів зазначив, що на сьогодні для України реалізація проектів в енергетичній галузі та фінансування реального сектору економіки є важливими складовими соціально-економічного розвитку держави. Він подякував за довіру Дойче Банку й підкреслив, що український уряд відкритий до співпраці з міжнародними фінансовими організаціями у сфері залучення інвестицій (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 20.03).*

***

Державна програма активізації розвитку економіки на 2013–2014 рр. дасть змогу комплексно підійти до вирішення основних питань в аграрному секторі. Так, виконуючи поставлені в ній завдання, Україна вже 2013 р. планує наростити виробництво валової продукції сільського господарства

на 8 %. Це сприятиме збільшенню експортного потенціалу, надходженню валюти до країни й наповненню бюджету. Про це під час брифінгу в Кабінеті Міністрів повідомив міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк.

Міністр нагадав, що основними завданнями, визначеними програмою активізації розвитку економіки, є підтримка національного виробника, технічне переоснащення сільсько-го господарства, поліпшення інвестиційного клімату й розвиток міжнародного співробітництва. Він зауважив, що для реалізації цих завдань передбачено ряд інвестиційних проектів у галузі тваринництва, сільгоспмашинобудування тощо. Загалом, завдяки програмі, планується збільшити прямі іноземні інвестиції в АПК.

«Завдяки виконанню цих завдань буде підтримано повне забезпечення продовольчої безпеки держави. Виробництво валової продукції сільського господарства збільшиться до 2014 р. до 260 млрд грн, обсяг експорту сільгосппродукції сягне 22 млрд дол. на рік. Це сприятиме збільшенню надходжень до зведеного бюджету до 48 млрд грн», – наголосив М. Присяжнюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 20.03).

***

З метою презентації потенціалу Херсонської області голова обласної державної адміністрації М. Костяк і голова обласної ради В. Пелих провели зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Австрії в Україні В. Хаймом.

М. Костяк навів приклади основних напрямів співробітництва області з австрійськими партнерами, зокрема йшлося про галузь сільськогосподарського господарства. Голова Херсонської облдержадміністрації і посол Австрії обговорили питання реалізації в області інвестиційного проекту щодо виробництва гофрокартонної упаковки. В. Хайм зазначив, що це є серйозним сигналом для інших австрійських підприємців і показником компетентно побудованої системи супроводження інвестиційного проекту органами державної влади (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 20.03).

Європейська комісія опублікувала МЕМО (коротку записку. – Ред.) до звіту за результатами реалізації Європейської політики сусідства (ЄПС) за 2012 р., де відзначила прогрес України в окремих пунктах реалізації політики сусідства. Зокрема, ЄК відзначає прийняття нового Кримінально-процесуального кодексу, пише УНН з посиланням на документ ЄК.

У документі зазначається, що після парафування угоди про асоціацію і зону вільної торгівлі з ЄС Україна активізувала свої зусилля з імплементації пріоритетів Плану асоціації. Однак у документі зазначається, що Україні слід ще багато зробити, зокрема, у сфері боротьби з корупцією, для того щоб повною мірою отримати вигоду від потенціалу угоди про асоціацію.

Загалом представники ЄК відзначають важливість прийняття нового КПК і закону про свободу мирних зібрань. Серед проблем, які непокоять представників ЄК, залишаються проблеми з вибіркоким правосуддям, високий рівень корупції.

Слід зазначити, що Європейська комісія зробила доповідь щодо кожної країни, з якою вона співпрацює в рамках ЄПС (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.03).

***

В Києві 10 активістів Гостинного двору влаштували пікет під посольством Кіпру, повідомляє кореспондент УНН. Активісти звернулися до Посольства Кіпру з проханням допомогти встановити власників кіпрської фірми, яка, за словами активістів, є засновником ПАТ «Укрреставрація».

«Засновником ПАТ “Укрреставрація”, яка орендує державне майно – Гостинний двір, є компанія “Афідрекко холдінгз лімітед”, зареєстрована на Кіпрі в Нікосії. На всі наші спроби отримати інформацію про реальних власників ця компанія не відповідає. Відповідно, ми звертаємося до Посольства та компетентних органів Кіпру з проханням з’ясувати реальних власників фірми й джерела фінансування і чи не є такі кошти отримані внаслідок корупції», – висловив ви-

моги один з організаторів акції Є. Любович. Якщо Посольство Кіпру не відреагує на це звернення, то активісти пообіцяли звернутися до контрольно-фінансових установ Євросоюзу.

Охорона будинку, де на одному з поверхів розташовано Посольство Кіпру, не пустило активістів у приймальню. Лист-звернення передали до скриньки звернень громадян (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.03).

***

20 марта – ровно месяц с начала акции борьбы за социальную справедливость «Народная коммунальная инспекция», которую по всей Украине проводит КПУ. За последний месяц коммунисты во всех городах собирали жалобы людей на недобросовестную работу ЖЭКов. Коммунисты напоминали людям, что по требованию Международного валютного фонда тарифы на коммунальные услуги могут повыситься.

В этот месяц партийные юристы помогали людям добиться перерасчета стоимости за «коммуналку», если качество услуг было неудовлетворительным. В этом задействовали 110 тыс. специалистов – от молодых энтузиастов и депутатов сельсоветов до депутатов Верховной Рады. Они принимали заявления не только в партийных приемных, но и организовали десятки агитпостов в каждом городе, где живут больше 50 тыс. людей, а также разносили бланки заявлений по квартирам – чтобы каждый человек имел возможность достучаться со своей проблемой до ответственных лиц.

Юристы выясняли суть дела у каждого человека, который принес свое заявление. Затем весь пакет обращений передают депутатам от Компартии. Они сгруппируют их по темам и проблемам, составят депутатские запросы и передадут их местным властям. Уже переслали несколько сотен запросов областным и городским руководителям и обещают, что ни одна жалоба не останется без ответа (*Компартия України* (www.kpu.ua). – 2013. – 20.03).

***

20 марта возле здания Днепропетровского городского совета состоялся митинг-пикет.

Организаторы, городской и областной комитеты Компартии Украины, приурочили мероприятие к завершению заявленного ранее месячника борьбы за социальную справедливость. Основной упор – на проблемы в жилищно-коммунальной сфере. «Коммунисты работают с подобными заявлениями постоянно, наши депутаты всегда оказывают максимальное содействие в решении проблем, с которыми к нам обращаются», – прокомментировал митинг первый секретарь Днепропетровского областного комитета КПУ С. Храпов.

Участие в митинге-пикете приняли депутаты-коммунисты городского совета. Все собранные в ходе месячника борьбы за социальную справедливость заявления по завершению митинга переданы в городской совет (*Компартія України* (www.kpu.ua). – 2013. – 20.03).

***

18 мая в Киеве состоится завершительная акция протеста оппозиции «Вставай, Україно!». Об этом в эфире телеканала ICTV заявил народный депутат от ВО «Свобода» Ю. Михальчишин. «18 мая в Киеве завершится всеукраинская акция протеста “Вставай, Україно!””. Мы надеемся, что придут более 50 тыс. человек. Язык разговора с властью будет очень простым и понятным», – заявил политик. По его словам, на митинг должны прийти предприниматели, обычные граждане, которые считают ситуацию в стране неудовлетворительной.

Напомним, в Виннице, Ужгороде и Львове уже прошли митинги оппозиционеров, на которых собрались тысячи человек (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2013. – 19.03).

***

Влада вирішує, чи призначати вибори до місцевих рад, виходячи з власної вигоди, вважає голова Комітету виборців України О. Черненко.

«Як відомо, ці вибори (місцеві) призначаються звичайною постановою ВР, – сказав він “Коментарям”. – І в результаті у нас немає мера в Херсоні й Миколаєві, два роки немає

міського голови в Чернівцях, хоча проект відповідної постанови є, але зал не голосує. Я вже не кажу про маленькі міста. Усього таких постанов парламент повинен прийняти під сотню. І влада вибиратиме, де їй вигідно проводити вибори, а де – ні» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2013. – 20.03).

***

У 2012 р. кількість протестів в Україні зростає на 60 % порівняно з 2011 р. Це демонструють результати дослідження «Протести, перемоги та репресії: результати моніторингу 2012 року», здійсненого Центром дослідження суспільства за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» і Національного фонду за демократію.

Експерт Центру дослідження суспільства В. Іщенко, презентуючи звіт, розповів, що 2012 р. було зафіксовано рекордну кількість протестів з початку моніторингу в жовтні 2009 р. (3636 подій).

Піки протестної активності припали на липень (407 протестів) і жовтень (446 протестів), однак і в інші місяці кількість протестів часто перевищувала піки попередніх років.

За словами експерта, у лютому 2013 р. було зафіксовано майже вдвічі більше протестів (305), ніж у лютому 2012 та 2011 р. (156 і 163 відповідно).

Фахівець розповів, що найчастішими були протести проти діяльності Президента В. Януковича й Партії регіонів (29 і 26 % відповідно); протести проти незаконної забудови й приватизації (25 і 27 %); протести, пов'язані з інтерпретаціями радянської історії і Другої світової війни (46 і 30 %).

За інформацією експерта, зростання кількості протестів 2012 р. відбулося насамперед за рахунок політичних протестів, пов'язаних з передвиборною кампанією (з 25 % у 2011 р. до 34 %).

За словами фахівця, 2012 р. зафіксовано зростання конфронтаційних (18 %) та особливо насильницьких (10 %) протестних дій. Кожний десятий протест був насильницьким (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2013. – 20.03).

Министерство финансов Украины привлекло в госбюджет примерно 1,461 млрд грн (182,8 млн дол.) от продажи облигаций внутреннего госзайма 19 марта по сравнению с 2,581 млрд грн (322,9 млн дол.) на предыдущих аукционах 12 марта.

Как говорится в сообщении ведомства, Минфин разместил все семь предложенных выпусков, включая шестимесячные бумаги, средневзвешенная доходность которых снизилась до 7,66 % годовых с 12 % при их последнем размещении 27 марта прошлого года.

Напомним, что государственный Ощадный банк, входящий в группу крупнейших, намерен выпустить еврооблигации на 500 млн дол. (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 20.03).

***

Руководитель ИА AgroNews, аналитик аграрных рынков Р. Швец, прогнозирует, что иностранный капитал вложит в АПК Украины около 3 млрд дол. в 2013–2014 гг. благодаря государственной программе активизации развития экономики на 2013–2014 гг.

«Программа активизации – действительно долгожданный документ. Ведь та ситуация, в которой сейчас находится отечественная экономика, требует серьезного комплексного подхода. При скоординированных действиях и надлежащем финансировании предусмотренных в программе мер можно будет значительно оживить развитие отечественной экономики и сельского хозяйства в частности. Поэтому прогноз С. Арбузова по поводу роста производства сельхозпродукции до 260 млрд дол. в ближайшие два года является абсолютно оправданным», – цитирует Р. Швеца РБК-Украина. Аналитик аграрных рынков подчеркнул, что предложенный первым вице-премьером С. Арбузовым подход к развитию экономики улучшит инвестиционный климат в отечественном сельском хозяйстве (*Обозреватель*

(<http://finance.obozrevatel.com/business-and-finance/59473-ekspert-k-2015-g.-apk-ukrainyi-privlechet-3-mlrd-inostrannyih-investitsij.htm>). – 2013. – 20.03).

***

Средний размер субсидии для возмещения расходов на оплату жилищно-коммунальных услуг на одну семью в феврале 2013 г. уменьшился. «Средний размер назначенной субсидии для возмещения расходов на оплату жилищно-коммунальных услуг в феврале 2013 г. уменьшился по сравнению с соответствующим периодом 2012 г. на 33,4 % и составил 136,4 грн», – заявили в Госстате. По данным ведомства, среди регионов наибольший размер субсидий наблюдался в Харьковской, Львовской, Ровенской и Киевской областях (247,7–234,7 грн), наименьший – в Кировоградской и Николаевской областях (22,3 грн и 39,6 грн соответственно).

«В январе – феврале 2013 г. за субсидиями для возмещения расходов на оплату жилищно-коммунальных услуг обратилось 178,8 тыс. семей, что на 6,8 % меньше, чем в январе – феврале 2012 г.», – сообщили в Госстате (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>)). – 2013. – 20.03).

***

В Украине планируют построить завод, который будет производить ядерное топливо. Об этом в ходе брифинга заявил министр угольной промышленности и энергетики Э. Ставицкий. Он уточнил, что сейчас в Украине ведется разработка проекта по строительству завода, который вскоре будет производить ядерное топливо. Топливо будет производиться для реакторов четырех украинских АЭС.

Завод по производству топлива приступит к работе ориентировочно в 2015 г., добавил министр энергетики. Также он отметил, что в проект по созданию завода, производящего ядерное топливо, понадобится вложить 670 млн грн инвестиций (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2013. – 19.03).

***

За даними Державної служби статистики, заборгованість із заробітної плати в Україні за останні три роки знизилась на 60,7 % (з 1473,3 млн грн на 1 січня 2010 р. до 893,7 млн грн на 1 січня 2013 р.). Однак навіть такі факти, на жаль, дехто намагається подати в негативному ракурсі, маніпулюючи свідомістю громадян та вводячи їх в оману. Зокрема, днями пролунали заяви, що за січень 2013 р. уряд збільшив заборгованість із заробітної плати в Україні на 15 %, насамперед працівникам бюджетної сфери, і що в профільному міністерстві замовчують цю проблему.

Варто зазначити, що під час таких заяв, розрахованих на емоційне сприйняття слухачів, відбувається свідомо підміна понять «бюджетна сфера» і «державні підприємства». Адже заборгованості з виплат працівникам бюджетної сфери, тобто вчителям, лікарям, іншим категоріям бюджетників, немає. Стосовно ж державних підприємств, то тут, на жаль, поки що не вдалося повністю подолати цю багаторічну проблему – заборгованість із зарплат є, в основному на економічно неактивних підприємствах. Однак загалом на державних підприємствах у січні 2013 р. заборгованість із зарплати продовжувала зменшуватись і знизилась на 8 млн грн. Утім, про це, звісно ж, у таких «викривальних» промовах не говорять.

Як і про те, що зниження заборгованості із зарплати за останні три роки відбувалось на тлі постійного зростання заробітної плати. Так, якщо у 2009 р. темп зростання реальної зарплати до попереднього року становив 90,8 %, то у 2010 р. – 110,2 %, у 2011 р. – 108,7 %, у 2012 р. – 114,4 %.

Проблема з виплатою заборгованості із зарплат – на постійному контролі Кабінету Міністрів (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 20.03).

***

У січні 2013 р. Україна імпортувала з Німеччини природний газ за ціною 390 дол. за 1 тис. куб. м, що на 4,29 %, або на 17,5 дол. нижче, ніж у грудні 2012 р. Це демонструють дані Держстату, передають «Українські новини».

У січні з Німеччини, за даними Держстату, надійшло 46,714 млн куб. м газу на суму 18,218 млн дол. При цьому вартість газу, який імпортує НАК «Нафтогаз України», у I кварталі цього року становить близько 406 дол. за 1 тис. куб. м.

З початку реверсних поставок (з листопада 2012 р.) Україна імпортувала з Німеччини 99,417 млн куб. м (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 20.03).

***

Обсяг видобутку рядового вугілля на Донеччині за січень – лютий поточного року становив 6,4 млн т. Про це йдеться в офіційних матеріалах Головного управління статистики Донецької області, повідомляє УНН.

«Обсяг готового вугілля, що включає відвантажене рядове вугілля (у тому числі для подальшого збагачення) і продукти збагачення, за січень – лютий 2013 р. становив 5,1 млн т і порівняно із січнем – лютим 2012 р. зріс на 1,2 %», – зазначили у відомстві. Загалом протягом двох місяців поточного року в Україні видобули 10,1 млн т вугілля.

Нагадаємо, за січень – лютий 2013 р. гірниками державного підприємства «Макіїввугілля» видобуто 345,8 тис. т вугілля (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.03).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Уровень инфляции в Украине в 2013 г. может составить около 6–8 %, высказал мнение исполнительный директор Международного фонда Блейзера О. Устенко, передает UBR.ua со ссылкой на «Подробности» (<http://ubr.ua/finances/macro-economics-ukraine/eksperty-prognoziruut-infliaciu-v-ukraine-na-urovne-8-215850>).

«Что касается прогноза по инфляции правительства на уровне 5–6 %, опять-таки он довольно оптимистичен. Я не вижу никаких проблем для того, чтобы увеличить уровень ин-

фляции, скажем, как минимум, на 2 п. п. и иметь инфляцию на уровне 8 %. Но, тоже правда, что 6 % – это реальный показатель», – сказал О. Устенко. При этом, отметил эксперт, в случае увеличения тарифов на газ и коммунальные услуги для населения, инфляция в Украине может увеличиться до 10 %. «С другой стороны, возможно увеличение тарифов на газ при условии, что не будет достигнута договоренность с Российской Федерацией, и, соответственно, возможное увеличение тарифов на ЖКХ может дать дополнительный толчок в несколько процентов для инфляции», – считает О. Устенко.

В то же время, подчеркнул исполнительный директор Международного фонда Блейзера, любое значение инфляции до 10 % является относительно приемлемым для страны, которая развивается. По его словам, снижение инфляции ниже уровня 2 % для такой экономики, как украинская, может означать нарастание кризисных явлений, связанных со снижением спроса и покупательной способности.

Напомним, Кабинет Министров Украины прогнозирует рост реального валового внутреннего продукта (ВВП) в 2013 г. на 2,5–3,4 % и в 2014 г. на 3–4 % при оптимальном уровне инфляции в пределах 5–6 % (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 20.03).

***

Производство стали в Украине в феврале составило 2,480 млн т, сократившись на 1,3 % по сравнению с февралем 2012 г. В результате страна откатилась на 10 место в мировом рейтинге производителей, снова пропустив вперед бразильских металлургов (2,629 млн т). Такие данные приведены в ежемесячном докладе международной аналитической организации World Steel Association (WSA).

Еще один конкурент Украины – Турция – выплавил 2,655 млн т. Лидерами по производству стали являются Китай (61,8 млн т), Япония (8,3 млн т) и США (6,6 млн т). Также в десятку входят Индия, Россия, Южная Корея и Германия.

За два месяца в Украине было выплавлено 5,2 млн т стали, что почти на 3 % меньше по сравнению с аналогичным периодом 2012 г.

Напомним, металлургия является локомотивом украинской экономики. Ее доля в ВВП Украины оценивается разными экспертами в диапазоне от 27 до 33 %. На метпродукцию приходится треть украинского экспорта (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 20.03).

***

Крупный производитель минеральных удобрений – предприятие «Азот» (Черкассы), по предварительным данным, закончило 2012 г. с убытком 1 млрд 088,083 млн грн.

Также стало известно, что стоимость активов компании на конец 2012 г. составила 4 млрд 755,788 млн грн, дебиторская задолженность – 1 млрд 116,2 млн грн, текущие обязательства – 2 млрд 877,289 млн грн. Отметим, что 2011 г. предприятие закончило с убытком 192,6 млн грн, увеличив чистый доход на 50,1 %, или на 2 млрд 30,131 млн грн – до 6 млрд 082,843 млн грн по сравнению с 2010 г.

Черкасский «Азот» экспортирует свою продукцию в страны СНГ, страны Центральной и Восточной Европы, Турцию, страны Азиатско-Тихоокеанского региона, Латинской Америки, Австралию.

Стоит подчеркнуть, что предприятие контролируется компанией Ostchem Д. Фирташа. Входящая в Group DF холдинговая компания Ostchem объединяет четыре украинских производителя азотных удобрений: «Азот», концерн «Стирол», «Северодонецкий азот» и «Ровноазот» и с 2011 г. импортирует газ в страну (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 20.03).

***

Парламент Кипру відхилив законопроект, що передбачає введення податку на депозити, а міністри фінансів Росії і Кипру поки не домовилися про умови допомоги країні.

Введення податку було умовою отримання фінансової допомоги від ЄС і МВФ, передає ВВС.

Згідно із законопроектом, з депозитів, на яких зберігаються 20–100 тис. євро, повинні були списати 6,75 % від суми, для

більш великих вкладів було передбачено податок у 9,9 %. «Переговори продовжаться в іншому місці», – заявив глава Мінфіну Кіпру М. Сарріс після півторагодинної зустрічі з російським колегою А. Сілуановим.

Як повідомили російські агентства з посиланням на неназвані джерела, М. Сарріс попрямував на переговори з першим віце-прем'єром Росії І. Шуваловим. За інформацією видання Wall Street Journal, делегація Кіпру приїхала на переговори до Москви, щоб попросити кредит у розмірі кілька мільярдів доларів в обмін на частку в своїх банках й енергетичних активах.

Кіпр також просить відстрочити на п'ять років виплати за кредитом, виданим у 2011 р. на суму 2,5 млрд євро (приблизно 3,3 млрд дол.), і знизити рівень процентних ставок. Росія дала зрозуміти, що питання про реструктуризацію кіпрського боргу може бути вирішено позитивно лише в тому випадку, якщо країни ЄС будуть координувати з Москвою свої дії з порятунку економіки Кіпру, де тисячі росіян тримають свої кошти (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2013. – 20.03.*)

***

Британским подданным, хранящим свои сбережения на Кипре, компенсируют потери от налога на депозиты, заявил министр финансов Великобритании Дж. Осборн.

«Те, кто служат в нашей армии, те, кто работают на наше правительство на Кипре, – потому что у нас там расположены военные базы, все они, если пострадают от налога на депозиты, получают компенсации. Люди, которые выполняют работу на благо нашей страны на Кипре, должны быть защищены от этого налога», – цитирует Дж. Осборна Euronews.

ЦБ Кипра запретил всем банкам страны любые платежи и переводы на острове и за рубежом. Мораторий введен на фоне переговоров властей с МВФ и ЕС относительно параметров финансовой помощи, предоставление которой призвано предотвратить дефолт Кипра (*Finance.ua (http://news.finance.ua). – 2013. – 19.03.*)

***

Международное рейтинговое агентство Fitch подтвердило долгосрочный кредитный рейтинг Европейского Союза на уровне AAA со стабильным прогнозом.

Ранее агентство Fitch поместило рейтинги трех крупнейших банков Кипра – Bank of Cyprus (BOC), Cyprus Popular Bank (CPB) и Hellenic Bank (HB) – в список на пересмотр с возможным понижением в связи с предполагаемым введением налога на банковские депозиты (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 20.03).

***

Жесткие программы экономии, которые позволили добиться успеха в процессе снижения уровня бюджетного дефицита ряду стран, не позволят им избежать дальнейшего пересмотра кредитных рейтингов в сторону понижения. Об этом говорится в исследовании международного рейтингового агентства Standard & Poor's, передает РБК.

В опубликованном докладе говорится, что к 2050 г. более 60 % стран могут иметь рейтинги не выше спекулятивного уровня. Причем наиболее высокий риск реализации подобного сценария имеют развитые страны и развивающиеся страны Восточной Европы.

Относительно США в исследовании говорится, что при сохранении текущей финансовой и экономической политики суверенный рейтинг Америки будет снижен до спекулятивного уровня к 2040 г. Более того, данный рейтинг будет сохраняться, как минимум, до 2050 г., так как, по прогнозам экспертов, соотношение долга к ВВП составит 366 %.

Аналогичная ситуация будет наблюдаться и с рейтингом Великобритании, долг к ВВП которой к 2040 г. достигнет 302 %. Однако куда более высокие шансы получить спекулятивный рейтинг у Франции.

В то же время наиболее устойчивой к пересмотру рейтингов будет Германия: при сохранении текущей политики рейтинг страны снизится до итальянского уровня ВВВ при показателе госдолга к ВВП в 195 %. Из всех исследуемых

стран только Швейцария сможет сохранить свой инвестиционный кредитный статус до 2050 г.

Эксперты Standard & Poor's связывают столь мрачные перспективы с желанием стран нарастить объем социальных обязательств, которые будут провоцировать рост бюджетного дефицита и государственного долга, поскольку экономика не успевает за их ростом (*Обозреватель* (<http://finance.obozrevatel.com/analytics-and-forecasts/36497-ekonomiya-ne-pomozhet-stranam-uderzhat-rejtingi-sp.htm>). – 2013. – 20.03).

***

Уровень безработицы в странах Европейского Союза повысился и составил 10,7 %.

В соответствии с данными Eurostat, этот показатель выше, чем ожидалось. В среднем за год этот показатель в зоне евро увеличился на 0,7 %. В конце предыдущего года в странах еврозоны был зафиксирован уровень безработицы на отметке в 10,4 %. Как отмечает Eurostat, рост безработицы зафиксирован во всех 27 государствах-членах Евросоюза.

Самым низким уровнем безработицы в зоне евро может похвастаться лишь Австрия – там он составляет 4,0 %. Далее в списке благополучных стран ЕС числятся Нидерланды – 5,0 % и Люксембург – 5 %. Самая плачевная ситуация – в Испании (23,3 %), Греции, где безработица составляет 19,9 %, и Ирландии с Португалией, где этот показатель держится на уровне 14,8 % (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 20.03).